

EEN VERRASSENDE ZOMERAVOND.

Het liep een beetje uit de hand met de geplande lezing op de bijeenkomst van de Historische Kring op 3 juni jongstleden, omdat de spreker van die avond verhinderd was. Overschakelen op het vertonen van dia's kon ook niet, want de bibliotheekruimte beschikt niet over gordijnen om de kunnen verduisteren. Spontaan ontstond toen het idee om een gespreksavond te houden met als thema: historisch onderzoek.

Als leidraad dienden vier vragen:

1. Hoe kom je tot historisch onderzoek.
2. Hoe pak je dat aan.
3. Wat heb je daarbij zoal nodig.
4. Wat ga je met de gevonden gegevens doen.

Het zou te ver voeren een volledig verslag te geven over die avond. Slechts een simpele, doch vérstrekkende opmerking mag niet onvermeld blijven.

Mevrouw G. Renes woont reeds jaren in het Nassaupark. Vele malen vroegen bezoekers haar waar die vreemde naam "Nassaupark" wel vandaan kwam. Namen als Nassaustraat, Nassaulaan, Parklaan kon men wel accepteren, maar de naam Nassaupark vond men maar vreemd. Inderdaad, het is een merkwaardige naam voor een laan.

Dat zij op de vragen geen antwoord wist, begon haar dwars te zitten. Dus besloot zij op een heldere ochtend hier en daar eens navraag te doen naar die rare naam. Zonder zich daarvan bewust te zijn, begaf zij zich op het pad van het historisch onderzoek.

Wat mevrouw Renes nu het meest was opgevallen tijdens haar speurtocht, was het feit dat anderen zich ook voor haar probleem begonnen te interesseren. En van geheel onverwachte zijden werd informatie verstrekt. Ze zei letterlijk: "Ik had niet verwacht zoveel gegevens te zullen krijgen."

Zo gaat dat! Je raakt geïnteresseerd, je gaat zoeken, wordt fanatiek en je bent verbaasd over het resultaat.

Later op de avond kwam de villa "Gooilust" van de familie Vroom ter sprake. Deze villa - de mooiste villa van Bussum - werd afgebroken om plaats te maken voor de eerste supermarkt van Albert Heijn in Bussum. Uit de collectie notariële akten van de heer A. Winthorst was bekend, dat de heer L. Portman daar reeds eerder (omstreeks 1824) een "herenhuis" had laten bouwen en dat hij dat huis de naam Gooilust gaf.

De grond van Portman liep vanaf de Brinklaan langs de Kerkstraat door tot de Kapelstraat.

Enige tijd geleden belde een Rijksbureau over architectuur in Rotterdam mijn vrouw op met de vraag of op de gronden van

Gooilust nog de villa's stonden, die door de zeer bekende architect Kromhout waren gebouwd. Een verwarring scheppende vraag! Het bureau zond haar de bouwtekeningen van Kromhout. Daaruit bleek dat het ging om de huizen langs de Kerkstraat tot en met het pand van de firma Van Grondelle, waarvan men altijd had aangenomen dat die waren gebouwd door Berlage.

De koffiepauze onderbrak het spannende gesprek over Gooilust. Tijdens die pauze kwam de heer Jan Verhoeven verlaat binnen met enkele grote plastic tassen.

Na de pauze verzocht hij het woord, onbewust van het feit dat wij de kwestie Gooilust terwille van de koffie hadden onderbroken. "Kijk", zei hij, "ik heb hier in deze plastic zakken allerlei soorten scherven, die afkomstig zijn uit een oude waterput die gevonden werd tijdens het bouwrijpmaken van de gronden voor de Nieuwe Brink. Die put lag ongeveer op de plaats waar nu de parkeergarage onder C & A ligt".

Dat moet dan op de gronden van L. Portman, de eigenaar van het oude Gooilust zijn geweest, zeiden wij verbaasd. De heer Verhoeven begreep onze verbazing niet en stalde zijn vele scherven uit op de tafel. Grotendeels 17e eeuwse scherven, zei hij onverstoort. Dus reeds bewoning voor Portman! De heer Verhoeven wist veel van oud aardewerk af: dat bracht zijn vak nu eenmaal mee.

Daar de mensen op de achterste rijen de scherven niet konden zien, de plastic zakken erg vol waren en er ook nog een geheimzinnige kartonnen doos naast J. Verhoeven stond, moesten wij het schervengesprek noodgedwongen wel onderbreken. De doos bleek vol te zitten met oude foto's en, u zult het niet geloven, de eerste foto die hij eruit haalde was een mooie grote foto van de tuin van Gooilust. Hoe bestaat het! - je praat over Gooilust en onverwacht komt iemand binnen met nieuwe gegevens. Historisch onderzoek stelt een mens wel voor verrassingen en de afdeling documentatie voor extra werk: scherven nummeren en een nummerlijst maken met de ouderdomsgegevens van de scherven. Daarnaast nog het documenteren van de oude foto's; wie of wat staat er op afgebeeld.

Op 3 juni 1992 was het inderdaad een zomeravond met verrassingen. Aan de vier vragen die als leidraad bedoeld waren, zijn we uiteraard niet helemaal toegekomen. Het resultaat was er niet minder om.

Opmerking. Een stuk geschiedenis over Gooilust is te vinden in drie mappen: notariële akten. Via de inhoudsopgave in map 1 (in de rechterkolom: bijzonderheden) treft u het trefwoord Gooilust vele malen aan. Vervolgens vindt u via de namen van de eigenaars de akten (7 stuks). Rond 1872 werd het oude Gooilust van L. Portman vervangen door de veel grotere, nieuwe villa Gooilust van G.H. Kuiper.

G.M. Langemeijer